

[K. Axel Nielsen.]

at ministeren vil gå med til, at sagen drøftes i udvalget, og at vi, skulle der være overvejende stemning derfor, da får et ændringsforslag udarbejdet.

Forslag til lov om ændringer i skifteloven indeholder særlig én nydannelse, nemlig det tidligere omtalte forslag om, at den efterlevende ægtefælle forlods kan udtage så meget, at værdien heraf sammen med boslod, arvelod og særeje andrager 6.000 kr. Der var under første behandling enighed om, at dette beløb bør forhøjes væsentligt, måske til det dobbelte.

Denne bestemmelse vil betyde en meget væsentlig arbejdsbesparelse for skifteretterne. Efter gældende ret udleveres et ikke helt ringe antal boer til dækning af begravelsesudgifterne. Den nye bestemmelse vil, især når forlodsretten forhøjes, betyde, at endnu et betydeligt antal boer unddrages egentlig skiftebehandling.

Det ærede medlem hr. Hagen Hagensen har henstillet til overvejelse, om der kan findes en anden afgrænsning af ægtefællens udtagelsesret end en absolut størrelse. Jeg tror ikke, det vil være muligt at finde en afgrænsning, der ikke er knyttet til en i loven nævnt sum, men da jeg forudser, at tiden ret snart kan løbe fra det tal, vi fikserer i dag, kunne jeg tænke mig, at der gives justitsministeren en bemyndigelse til — eventuelt efter forhandling med finansministeren — at ændre tallet. Når jeg mener, at der kan være grund til at blande finansministeren ind i sagen, skyldes det dels, at der jo er et arveafgiftsproblem i forbindelse med udtagelsesretten — der skal jo ikke betales arveafgift af det beløb, der udtages — dels, at statistisk departement hører under finansministeren.

Den højtærede justitsminister gav i maj et halvt tilsagn om nu i efteråret at ville fremsætte et lovforslag om ændring af skiftelovens kapitel 6 om skifte mellem ægtefæller, idet der jo foreligger en delbetænkning herom fra ægteskabsudvalget. Jeg vil tillade mig at spørge den højtærede justitsminister, om dette lovforslag kan ventes i denne samling; det ville jo nok være hensigtsmæssigt at lade det udvalg, der nedsættes, beskæftige sig med dette spørgsmål nu, da vi har skifteloven til revision. Jeg henstiller også, at denne del-

betænkning, der er udkommet for vist et år siden, stilles til rådighed for udvalgets medlemmer.

Der er et spørgsmål, der ikke er berørt i arvelovsforslaget, og som der heller ikke står noget om i den gældende lov. Det er spørgsmålet om, efter hvilket lands lovgivning en her i landet boende udlændings eller en i udlandet boende danskers bo skal behandles.

Det anses for gældende ret her i landet, at bopælen er afgørende, altså at en udlænding, der har bopæl her, skal have sit bo behandlet og delt efter dansk lovgivning, og at en dansker, der har sin bopæl i udlandet, skal have sit bo gjort op efter vedkommende udlands lovgivning. Dette bopælsprincip anerkendes foruden i Danmark kun af to andre europæiske stater, nemlig England og Norge. For de andre europæiske lande er det arveladerens statsborgerforhold, der er afgørende.

Det kan give anledning til besværligheder. Jeg har for nylig afsluttet et bo efter en dansk statsborger, der havde fast bopæl i Frankrig i en årrække. Han havde formue i begge lande, og da vi hylder bopælsprincippet, måtte hans danske bo gøres op og fordeles efter fransk arvelovgivning, og da Frankrig står på statsborgerprincippet, måtte det franske bo opgøres efter dansk lovgivning. Det havde unægtelig været nemmere, hvis det havde været omvendt, eller hvis kun ét lands lovgivning havde skullet anvendes.

Spørgsmålet får nok endnu større betydning, hvis vi bliver medlem af fællesmarkedet, hvilket må formodes at medføre, at flere flytter fra land til land. Måske vi derfor skal vente med at drøfte dette spørgsmål, indtil vi kender udfaldet af de forhandlinger om optagelse, der føres.

Jeg har med interesse set de udtalelser, som den højtærede minister har stillet til rådighed for det i forrige samling nedsatte udvalg. Der er udtalelser fra finansministeriet, handelsministeriet, præsidenten for østre landsret, præsidenten for vestre landsret, præsidenten for Københavns byret, overformynderiet, Den danske Dommerforening og Advokatrådet.

Det har været uhyre interessant læsning at se, hvad man har fået at vide fra disse organisationer og institutioner, men jeg